

DABS *tunes*

DECEMBER 2003

NUMMER 4

UITGAVE VAN DUTCH ASSOCIATION OF BARBERSHOP SINGERS

'Wijgevoel' kreeg flinke oppepper tijdens gedegen harmony college

'Mit einander singen', luidde een van de adviezen van coach Manfred Adams, dirigent van het Duitse kampioenskoor *Ladies First*. 'Stel je daarbij voor dat je met rubberbanden aan je medezangers bent verbonden.' Hij hield het voor aan de deelnemers van het harmony college, begin november in de jeugdherberg te Elst, een gezellig, in het bos gelegen onderkomen.

Daar was niet alleen zingen het middel voor negentig barbershoppers om zich met elkaar verbonden te voelen. Ook de sessies met andere coaches, het eten en de avonden aan de bar waren oorzaak van een groeiend gevoel van gemeenschappelijkheid, ook wel het 'wijgevoel' geheten.

Zo had elk van de andere coaches zijn eigen, waardevolle adviezen. Twee Engelse judges had DABS laten komen, Graham Sutton en Bob Walker, dan de Duitse dirigent Manfred Adams, verder oud-dirigent Bob Slavenburg, en Aga de Wit, regisseuse. Elk op zijn/haar eigen gebied leerden zij de deelnemers hoe ze hun muziek, hun zang of de presentatie van hun songs konden verbeteren. En na elke sessie merkten de deelnemers op dat ze erop vooruit waren gegaan.

Johan Kruyt had de zaken grondig voorbereid. Aan de hand van juryrapporten van de conventie 2002 hadden hij en enkele dirigenten gekeken welke punten aandacht zouden verdienen. De coaches die hij benaderde, kregen meteen het verzoek daarmee aan 't werk te gaan.

Aga de Wit pept een koor op voor een betere presentatie.

Vervolgens bedacht hij een programma van vrijdagavond tot en met zondag, waarin ook een 'kwartettendag' was opgenomen.

Maar toen het op inschrijven aankwam, na de zomer, kwam het aantal inschrijvingen in de verste verte niet overeen met het aantal dat nodig was om de coaches en de jeugdherberg te kunnen betalen. Honderdvijftig zouden er moeten zijn. Maar het aantal belangstellende zangers bedroeg precies vijftientwintig, plus twee kwartetten. 'Te veel geld, honderd euro', vonden velen, 'zo'n heel weekend duurt te lang', vonden anderen.

'Dan maar de zondag eraf', bedacht Johan Kruyt, 'en een ander programma;

de vrijdagavond voor de kennismaking en zaterdag de hele dag keihard aan het werk.' De prijs voor het hele weekend zakte bovendien naar tachtig euro, met mogelijkheden voor beperkte deelname tegen een lagere prijs.

Het DABS-bestuur adviseerde hoe dan ook het harmony college te laten doorgaan. 'Het verlies nemen we'.

Tergend langzaam breidde de lijst van deelnemers zich uit naar vijftig. Johan Kruyt bleef met het zweet in de handen zitten. En plotseling, een week tevoren, kwam het aantal deelnemers op negentig te staan. Reactie Kruyt: 'Nu breekt mijn klomp'.

vervolg op pagina 2

Naam Riet Kosterman verbonden aan trofee

Holland Harmony en DABS willen samen een trofee instellen ter herinnering aan het vele dat de onlangs overleden Riet Kosterman voor het barbershopzingen in Nederland heeft gedaan. De *Riet Kosterman trofee* zal

voor het eerst worden uitgereikt tijdens de vrouwenconventie in maart.

Volgens DABS-voorzitter Toon de Vos moet het een trofee worden die aansluit bij de ideeën die Riet Kosterman altijd heeft uitgedragen. De twee orga-

nisaties beraden zich op de inhoud die de trofee moet krijgen; ze doen dat in samenspraak met de naaste familie van Riet Kosterman.

Zie ook pagina 7

Verlies voor DABS blijft beperkt

vervolg van pagina 1

'Achteraf kreeg ik te horen dat we er toch goed aan hadden gedaan het harmony college door te zetten. Het was ook beregezellig, de eerste avond werd het vier uur voordat de laatsten in bed lagen, de tweede avond half drie.

'Jammer dat er maar twee kwartetten zich hadden gemeld, Done Deal en een gelegenheidskwartet uit Maarssen. En jammer dat enkele beginnende koren er niet bij waren –die hadden hier ook veel kunnen opsteken.'

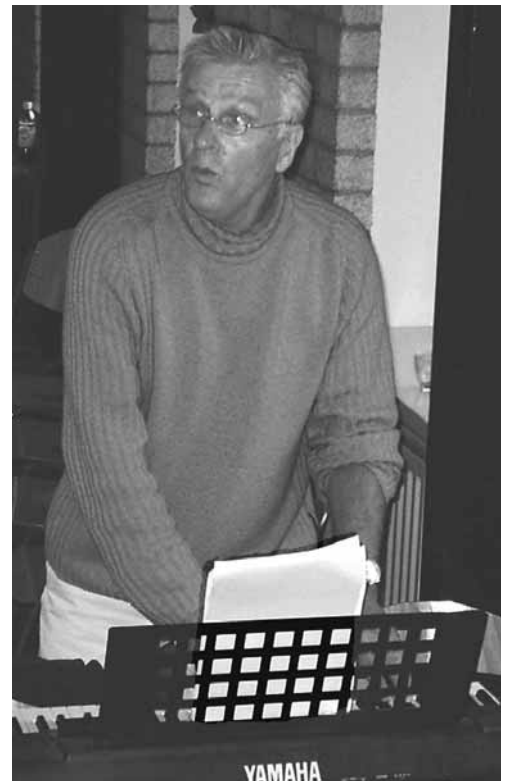
Uiteindelijk, stelt hij vast, is het verlies voor DABS beperkt gebleven, een paar honderd euro. Daartegenover stond een aardige verkoop van de DABS-promotieshop (gerund door de hostesses Gerrie Hoekstra en Bea Visser). De Tipboekjes Muziek op Papier en Zang bleken er bestsellers te zijn.

Dus iedereen tevreden? Ja, iedereen dik tevreden.

Johan Kruyt, midden, tussen de coaches Manfred Adams, Bob Slavenburg, Aga de Wit, Bob Walker en Graham Sutton.

Bob Slavenburg bezig met het instuderen van een intro.

Bob Walker tijdens tag zingen.

TE HUUR / TE KOOP

**vier Wenger
3-steps risers**

informatie :
Vocal Challenge
tel. 0320-246010
E-mail :
rob@hoflandbeheer.etrade.nl

Lead, bariton en bass zoeken een TENOR

Wij, lead-bass-bari, zoeken een ervaren tenor voor een kwartet in het midden van het land. Heb je zin om met drie serieuze, maffe, ervaren maatjes een goed maar vooral leuk kwartet te beginnen, laat dan wat van je horen. We willen op korte termijn van start gaan.

**Stuur een e-mail aan:
wij.zoeken.tenor@hetnet.nl**

FRED, reisje naar Dublin en goud voor Peer

Radio Times

Geweldig, ik stond weer met kippenvel en we waren groots, trots op onze bari. Wat een super resultaat om op de eerste conventie waar je aan meedoet, kampioen te worden. Onze punten zijn te vergelijken met die van de eerste conventie waarop Radio Times kampioen werd. Wij wisten al dat we met Peer een supervent en superbari hadden gevonden, maar Peer kreeg het nu te horen van een vakjury.

Hopelijk gaan we volgend jaar de wisseltrofee zelf terugbrengen.

Luc Schoute

Dit najaar stond voor Radio Times in het teken van geweldige happenings. Ze zijn gecoached door de mannen van FRED, ze togen naar de Ierse conventie, en ze wonnen goud. Een verslag van bass Luc Schoute.

De Rhine Singers hadden het kampioenskwartet *FRED* uitgenodigd voor hun show. Ze wilden graag dat meerdere zangers konden genieten van de deskundigheid van dit kwartet en ze stelden ons in de gelegenheid een coaching van deze mannen te krijgen. Zo gebeurde het ook. Wat een feest om door vier van deze kanjers twee uren onderricht te krijgen. Goede tips, grapje hier en daar, goede sfeer en gezelligheid, maar vooral ook goed en hard werken. Weer een stuk bagage in de rugzak!

Een week later op pad met *Unlimited* en de *Best Blèk Singers* naar Dublin in Ierland. De conventie werd ons al jaren aangeraden vanwege de gezelligheid. Daar onze nieuwe bariton Peer Doevendans nog ervaring moest

opdoen met het fenomeen conventie en omdat we graag met zijn vieren op pad wilden, mikten we meteen op de competitie. Wat een Feest, mensen!

Het conventiecentrum in Dublin is klein, maar er hing een super ontspannen sfeer. Meteen op de eerste avond was er de internationale competitie voor mannenkwartetten. We hadden er geen verwachting bij (tenslotte had Peer nog maar vijftien repetities met ons gehad). Aan het eind van de avond hoorden we dat de volgende dag de uitslag zou volgen, tegelijk met alle andere. Dus op naar de afterglow, de gezelligste die ik in jáááren heb meegemaakt, helemaal op zijn Iers.

Dan de volgende middag na een heleboel koren en kwartetten de uitslag. We hadden wel goede commentaren gekregen, maar je wil nergens op vooruitlopen en we kwamen niet voor een medaille, maar voor de ervaring en de leut.

'The gold medalist and international Irish champion of 2003 is... Radio Times !!!!!'

ThreePlusOne wil het liefst meedoen aan de competitie

ThreePlusOne heten ze, alsof die ene er eigenlijk niet bij hoort, ze is immers een vrouw. Maar ze vormen samen wel een kwartet, en ze hebben zich aangemeld bij DABS. De leden zijn Wim Koot als lead, Ad van Dijk als bass, Bert Nekkers als baritone en als tenor, jawel, Hanneke Reijerse, sinds enige tijd ook de echtgenote van de bass.

'Mijn wettige vechtgenote zegt steeds dat we *sky high* gaan, zangtechnisch gesproken,' meldt Ad van Dijk niet zonder trots. En met eenzelfde trots vertelt hij dat het ook met de optredens wel goed zit. Het kwartet heeft zich aangesloten bij het Tiels Artiesten Collectief, een bureau dat amateurgroepen inschakelt voor optredens in de regio bij allerlei instellingen. 'Vanaf 1 januari draaien we mee in dat circuit. Dan moeten we het vooral hebben van de optredens die dat weer oplevert.'

In het Nederlandse barbershopwereldje is het voor het eerst dat zich een gemengd kwartet aandient. De vraag is

Three Plus One. Hanneke Reijerse, Wim Koot, Ad van Dijk en Bert Nekkers

of zo'n kwartet de competitie wel haalt, de regels laten het althans niet toe. 'Maar we zouden wel dolgraag een keer als mike warmer of mike cooler op de conventie optreden,' kaart Ad van Dijk aan. 'Ja natuurlijk nog liever gewoon in

de competitie. Je wilt je toch het liefst meten met andere kwartetten. het is natuurlijk leuker om ook in dat circuit mee te draaien. Wij zijn razend benieuwd wat DABS over ons zal beslissen.'

De aarzeling van een aspirantkoor

‘Ik vraag me af of we ooit een echt barbershopkoor kunnen worden’, denkt voorzitter Joop Dekker van *The Gentle Singers* hardop. ‘Het is nogal moeilijk doordat we geen goed voorbeeld in de buurt hebben.’ Dat klopt. Oldenzaal ligt tegen de Duitse grens aan, voor de randstedeling is dat aan de andere kant van het land, minstens twee uur rijden. Maar ze zingen er barbershop, en lang niet slecht.

De aarzeling van de voorzitter is er oorzaak van dat *The Gentle Singers* nog steeds geen volwaardig lid zijn van DABS, maar aspirant-lid. ‘We willen ook close-harmony zingen en meer eigentijdse songs’. De oude-mannenkoorsongs zijn inmiddels uit het repertoire verdwenen, vertelt hij opgewekt.

Daarmee verwijst hij naar zeven jaar geleden, toen twee van de huidige leden Albert Nordkamp en Johan de Ruijter hun traditionele mannenkoor verlieten, op zoek naar een vlotter genre met jongere mensen. Ze kregen zes anderen mee en konden na allerlei publicitaire acties het nieuwe koor *The Gentle Singers* oprichten. Hun dirigente Anita Alferink bracht hen, voor een vlotter repertoire dan de klassieken, bij close harmony, met songs als *The Great Pretender* en *For The Longest Time*.

The Gentle Singers tellen nu zeventien leden. Voorzitter Joop Dekker

(‘heeft barbershop-ervaring opgedaan in Maarssen en Eindhoven’) legt uit hoe de samenstelling van het koor is veranderd. ‘We hebben een ander soort zangers aangetrokken, niet meer uit de ‘oudemannenkoren’. Dat was toch wel moeilijk, want de concurrentie is groot: Oldenzaal telt bijna dertig koren. We hebben de lat ook steeds hoger gelegd.’

Er kwam ook een nieuwe dirigent Henk-Jan Bloemendaal. Dat was duidelijk even wennen, getuige de ontboezeming van koorlid Ger Heilen:

‘Wij waren ruim zes jaar geleden begonnen met een dirigent die ons als leken alles bijbracht. We waren dus maar één manier gewend. Nu wil ik absoluut niet afgeven op onze vorige dirigent, maar er is ons wel duidelijk geworden dat er meerdere wegen naar Rome leiden. De werkwijze van Henk-Jan Bloemendaal week namelijk nogal af van wat we gewend waren. Om eerlijk te zijn: we waren voornamelijk een gezelligheidsvereniging die ook nog zong. Ik wil onszelf niet onderuit halen maar het was vaak érg gezellig. Dit heeft dan als nadeel, als je een

andere, ambitieuze en gedreven dirigent krijgt, dat je vol aan de bak moet. Henk-Jan had ons als koor een keer gezien tijdens het afscheidconcert van onze vorige dirigent Anita Alferink. De indruk die hij tijdens dat concert had gekregen was positief. Maar toen we eenmaal met elkander aan het werk waren, bleek toch dat hij het een en ander ging bijstellen. Nu zijn we echter op een punt aangekomen dat we elkaar goed begrijpen en aanvoelen.’

Henk-Jan Bloemendaal is al naar een dirigentendag geweest van DABS en Holland Harmony en is ook besmet geraakt met het ‘barbershop-virus’. ‘Maar’, stelt voorzitter Joop Dekker vast, ‘aan presentatie en choreografie hebben we nog weinig gedaan – het staat wel in onze plannen.’

Intussen treedt het koor toch regelmatig op, zelfs over de grens, hetgeen in die contreien vrij makkelijk gaat. Dankzij de contacten in de Euregio (grensoverschrijdende contacten in de regio) gaan *The Gentle Singers* regelmatig voor een optreden naar Duitsland. Joop Dekker: ‘In het algemeen streven we naar één optreden per maand.’

Liever saamhorigheid

Ik heb veel waardering voor de wijze waarop *Dabs Tunes* ons op de hoogte houdt van (inter)nationale wetenswaardigheden en verslagen. Een leuke manier om te weten wat er bij andere barbershoppers leeft en wat er zoal te beleven valt in barbershopland.

Met ingezonden en/of redactionele stukken kan men het eens zijn of niet. In de vorige *Dabs-tunes* stond een kritisch stuk van iemand die vond

Ingezonden

dat barbershop vergrijsde en vanzelf zou uitdoven. Ben ik het niet mee eens, maar het is zijn mening. Zijn naam staat erbij en het zegt meer over hem dan over barbershoppend Nederland.

Wat mij in de laatste editie uitermate stoort, is het artikel op maar liefst de voorkant van het blad: Kampioenskoor uit show met FRED gezet.

Waarom dit negatieve stuk, waarom een koor negatief belichten, waarom deze ruzie uitvechten via de *Dabs Tunes*??? Wat is het doel van dit stuk?

Ik vind dat er best kritiek geleverd mag worden, maar laten we middels de DABS-tunes proberen een positieve barbershop-saamhorigheid naar voren te brengen. Laat de roddels maar over aan degenen die er behoefte aan hebben!

Mark Alblas
dirigent Dolphin Barber Mates

Gosse Plantinga, nieuwe voorzitter van Whale City Sound

‘Voortdurend laten weten waar je mee bezig bent’

Net na de wisseling van dirigent is Gosse Plantinga voorzitter geworden van kampioenskoor Whale City Sound. Een hele verantwoordelijkheid. Zijn streven: volstrekt open communicatie met de koorleden. En een koor van honderd man.

‘We hebben de laatste jaren té weinig optredens gehad’, erkent de nieuwe voorzitter van kampioenskoor Whale City Sound, Gosse Plantinga. ‘Dat heeft twee oorzaken: ten eerste het gebrek aan publiciteit, ten tweede de concurrentie. Wat het eerste betreft: bij

door

Jacques de Jong

ons zijn nu twee man bezig om een beleid uit te stippelen voor de public relations. Dat ziet er veelbelovend uit. Wat het tweede betreft: vaak wordt het gras van een mogelijk optreden ons voor de voeten weggemaaid door bijvoorbeeld een kapiteinskoor, dat vaak goedkoper is, en dat vooral meezingers brengt.’

Plantinga is niet op het makkelijkste moment ingestapt. Enkele maanden geleden liet dirigent Johan Dessing het afweten. Die werd opgevolgd door de jonge Martijn Hoeksema. Dat heeft de ambities van Plantinga niet gefrustreerd. Integendeel. ‘Wij streven nu naar gemiddeld een optreden per maand.’ En strikt persoonlijk – ‘dat heb ik nog niet hardop gezegd’— laat hij erop volgen dat hij eigenlijk best een koor van honderd man wil.

Whale City Sound telt nu 63 leden. Begin vorig jaar kwamen er in één keer vijftien, zestien nieuwe leden bij.

‘De invloed die zo’n plotselinge groei heeft, is veel groter dan iedereen denkt’, merkt Plantinga op. ‘Eigenlijk moet je met het hele koor nu een heel nieuw repertoire opbouwen. Je kunt

besluiten dat je het oude repertoire handhaaft, maar dan kost het de nieuwe leden veel tijd om bij te spijkeren. Vandaar dat we voor het hele koor enkele gloednieuwe songs op het repertoire hebben genomen. Natuurlijk willen we van het oude repertoire enkele songs helemaal niet kwijt. Die moeten de nieuwe leden dan toch instuderen.’

Belangrijker dan dat vindt Plantinga dat de communicatie tussen bestuur en leden helemaal open komt te liggen. ‘Je mag rustig zeggen dat het gebrek aan goede communicatie een reden was voor het opstappen van Johan Dessing.’

Dat het koor zich grotendeels heeft gehandhaafd, is mogelijk ook te danken aan gebrek aan communicatie. Plantinga: ‘Niet iedereen wist wat zich op bestuurlijk niveau afspeelde. Daarbij komt dat een relatief groot aantal leden alleen op de repetitie komt om gezellig te zingen, zonder gezeur.’

Communicatie en organisatie zijn voor hem speerpunten. ‘Vroeger kwamen de leden alleen op de jaarvergadering te weten hoe het koor ervoor stond. Nu vertel ik na elke

bestuursvergadering wat we besproken hebben. Ik wil voortdurend laten weten waar we mee bezig zijn.’

Hoe ziet hij de verantwoordelijkheid van een kampioenskoor ten opzichte van de buitenwacht?

‘Die is niet anders dan elk ander koor bij de DABS. Ja kijk, als wij als kampioenskoor ergens worden uitgenodigd, dan reken ik erop dat alle leden volmondig ja zeggen. Dat moet een gezamenlijk besluit zijn, maar je kunt het niet afdwingen. Maar als ik het koor duidelijk vertel dat ze in de functie van kampioenskoor zijn uitgenodigd, dan zie ik geen reden waarom iemand zou weigeren.’

Kan een kampioenskoor een voorbeeldfunctie hebben?

Neeuh, ik denk dat het andersom werkt. Wij willen niet per se een voorbeeld zijn. Maar als wij kampioen worden, zullen anderen zich wel naar ons richten. Dan moeten we ons wel bewust zijn van onze rol.’

Zie je wat repertoire betreft een voortrekkersrol voor dit koor?

‘Bij ons hebben we de keuze van het repertoire gedelegeerd naar de muziekcommissie. Toch zie ik persoonlijk wel een ontwikkeling. Die heeft zich onder leiding van Johan Dessing duidelijk ingezet, naar moderner repertoire, meer jazzy, meer ritmisch. *Georgia on my Mind* is een goed voorbeeld. De klassieke barbershop, zoals *Forgive Me*, hebben we achter ons gelaten. Met uitzondering natuurlijk van de catpole songs en een paar andere nummers die we niet kwijt willen.’

Martijn Hoeksema heeft de erfenis van Dessing nu op zijn schouders rusten. Plantinga: ‘Hij is nog jong en heeft nog lang niet het niveau dat hij ooit kan halen. Maar het koor heeft clementie met hem. Het gunt hem zijn plaats. Al heeft het wel moeten wennen aan zijn manier van dirigeren.’

‘We zijn ons er wel van bewust dat we nu op de conventie een andere plek dan de eerste kunnen behalen. Ik zou Martijn een eerste plek van harte gunnen. Maar het zou ook gezond zijn als we bijvoorbeeld derde werden en van daar af weer moeten werken aan een hoger niveau. Voorlopig gaan we met Martijn nog elke week vooruit.’

Terug naar die goeie ouwe tijd

Volgens prof Gage Averill is het barbershop zingen geboren uit een terugverlangen naar oude waarden. De nostalgie viert hoogtij in 'the old songs'. Dit is het derde en laatste deel van een serie over de sociale geschiedenis van barbershop harmony.

‘**B**arbershop harmony is een verkeerd gekozen naam. Er is geen basis voor de veronderstelling dat close harmony begon in kapperszaken, of was beperkt tot kapperszaken. Het lijkt er meer op dat close harmony zijn oorsprong heeft in het zuiden, bij het zingen van de neger-slaven –hun werkliederen op de plantages en bij de aanleg van dijken, en bij het zingen van spirituals en volksliedjes in hun vrije tijd. Hoogstwaarschijnlijk was dat geen gearrangeerde muziek. Het was origineel en spontaan. Je kunt wedden dat een grote meerderheid van onze leden close harmony zong voordat ze wisten dat het barbershop was.’

Deze tekst verscheen al in 1948 in een publicatie van de SPEBSQSA. Des te opmerkelijker is dat de Society van het begin af alleen voor ‘blanke mannen met een goede inborst’ is geweest, tot 1963, toen eindelijk zwarten werden toegelaten. De zwarte oorsprong werd tot dan toe volledig genegeerd. Prof. Gage Averill, hartstochtelijk barbershopzanger, beschrijft echter in zijn boek *Four Parts, No Waiting* hoe barbershop harmony als mengsel van Europese, Afro-Amerikaanse en puur Amerikaanse zang een centrale rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van Amerikaanse muziek.

Depressie

Averill plaatst de herleving van barbershop in de periode 1935-'36. ‘In die tijd waren de Verenigde Staten nog in de greep van de Grote Depressie, ondanks pogingen van president Roosevelt de economie te verbeteren. Als gevolg van faillissementen en verloren spaargelden waren gezinnen uiteengevallen, grote aantallen werklozen trokken door het land op zoek naar werk. Zwervend en ontworteld op grote schaal, ervoeren middenklasse Amerikanen een bezorgdheid die ze tot dan niet hadden gekend.’

De tekening van Norman Rockwell op het omslag van de *Saturday Evening Post* in september 1936 verbeeldde treffend de heersende nostalgie. Vier zingende blanke mannen bij de kapper. Je kunt de paard-en-wagens bijna horen ratelen over de keien voor de deur.

Met andere woorden de Amerikaanse samenleving stond op zijn kop.

Averill: ‘Deze periode leek voor velen de definitieve breuk met de traditionele systemen van macht, kennis, culturele overdracht; het einde van alle zekerheden. Vrouwenstemrecht, stakingen en de burgerrechten voor zwarten werden allemaal ondersteund door een zelfbewuste, modernistische, intellectuele voorhoede, vaak socialistisch of communistisch georiënteerd.’

‘Morele paniek’

De reactie op dit alles bij vele blanken was iets van morele paniek, die bij grote delen van de bevolking, speciaal bij de middenklasse, een verlangen opriep ‘naar intimiteit, naar erkenning en naar het vasthouden van het verleden’.

‘Middenklasse Amerikanen die zich niet voelden aangetrokken tot de duizeligmakende pleziertjes van het moderne leven, gingen op zoek naar een nieuw gevoel van betrokkenheid bij duurzame tradities, culturele vormen en een veilige, collectieve identiteit.’

Dat leidde tot wat Averill noemt het neo-Victorianisme, dat de waarden

zocht uit het Victoriaanse tijdperk, waar preutsheid en burgerlijkheid hoogtij vierden.

Reacties

De herleving van het barbershop zingen werd volgens Averill geboren uit dit samenvloeien van conservatieve reacties op veranderingen in het fysieke, sociale en culturele landschap van Amerika. ‘Het hoorde bij het streven naar herstel van eigen levensruimte voor blanke middenklasse Amerikanen, gebaseerd op een hang naar de onbetwiste en exclusieve gezelligheid en camaraderie zoals de mannen van middelbare leeftijd zich uit hun jongensjaren herinnerden.’

‘De barbershop beweging illustreert de grote, vervreemde middenklasse die niet zat te wachten op de onstuimige, modernistische weelde van de swing, maar die zijn heil zocht in de geruststellende vierstemmige akkoorden van Sweet Adeline.’ Het was in die tijd, volgens Averill, ‘een cultureel achterhoedegevecht’.

Jacques de Jong

Bron *Four Parts, No Waiting* door prof. Gage Averill, *New York University*.

Honderden bij begrafenis Riet Kosterman

Een langdurig applaus in de stampvolle katholieke kerk te Wijk bij Duurstede was donderdag 2 oktober het laatste eerbetoon dat alle vrienden van Riet Kosterman haar konden geven. De zaterdag tevoren had zij, zwaar depressief, besloten haar leven te beëindigen.

De teleurstelling klonk, naast het verdriet, door bij vrijwel alle sprekers, zoals haar zoons Bas en Luuk, haar zusters en broer, bij voorzitter Harry Lemmens van *Lake District Sound* en bij voorzitter Corrie Muilwijk van *Holland Harmony*. Onbegrip was er ook bij de vele honderden bezoekers.

Uit letterlijk alle delen van het land waren barbershoppende mannen en vrouwen naar Wijk bij Duurstede gekomen om Riet Kosterman de laatste eer te brengen. Van Friesland tot Zeeland, van Overijssel tot Noord-Holland, zangers, zangeressen, dirigenten, bestuursleden, oud-bestuursleden. Daaruit bleek weer eens hoezeer zij een plaats had in barbershoppend Nederland.

Haar populariteit was in de dagen tevoren al duidelijk gebleken uit de tientallen condoleances op de website van *Lake District Sound*.

Riet Kosterman zelf had zich enkele weken tevoren nog op *HarmoNed*, de Nederlandse barbershop-nieuwsgroep op het Internet, laten zien. In een poging toch weer aan de gang te komen als coach had zij een curriculum rondgestuurd, met daarin een indrukwekkende lijst van functies en hoedanigheden. Achteraf leek het alsof zij haar eigen necrologie had geschreven.

‘Mijn naam is Riet Kosterman, ben vanaf mijn elfde jaar bezig met muziek en speciaal zang. Vanaf 1981 (22 jaar nu) actief bezig met barbershop singing. Begonnen bij de *New City Harmonizers* in 1981 en bijna direct ontstond *Crystal Sound*, ons kwartet. Met beide groepen meermalen kam-

Riet Kosterman met de beker voor de tweede plaats bij de koren in 2002: ‘De kroon op mijn werk’.

pioen van Nederland geweest en vooral met *Crystal Sound* bijna overal in het land geholpen koren op te starten en in de beginfase te helpen.

‘Zo was ik ook zeven jaar voorzitter van *Holland Harmony* en veertien jaar actief in de artistieke commissie. Allerlei workshops en trainingen gevolgd en gegeven. Hetgeen uiteindelijk geleid heeft in 1998 tot een driejarige juryopleiding bij *LABBS* en *certified judge* *Presentation* sinds februari 2001.

‘Sinds november 1997 dirigeer ik *Lake District Sound*, Maarssen, met veel liefde en plezier en werk met veel liefde mee aan workshops en coaching-sessies.

‘Ik werk als jury-coach en trainer voor *DABS*, *Holland Harmony* en *Bing!*, en word elk jaar door Engelse en Amerikaanse coaches getraind om allerlei vaardigheden van juryren, trainen en coachen

actueel te houden en te verbeteren.

‘Ook heb ik in 2001, samen met Peter Iseger, een tiendaagse training bij de *Society in Amerika* gevolgd en met een certificaat *Presentation judge/coach* afgesloten.

‘Vanuit deze achtergrond bied ik dus coaching aan. In achterliggende tijd ben ik een jaar uit de roulatie geweest vanuit ziekte, maar die tijd is gelukkig voorbij en ik mag en kan mijn liefde en passie voor de barbershopmuziek weer helemaal laten gaan.

‘De grote ommezwaai in mijn leven –ik was jarenlang topmanager, reorganisatiemanager in de ouderenzorg—is dat ik per september een vierjarige studie ga volgen als muziektherapeute, dan ben ik helemaal op mijn plek.’

Het heeft niet zo mogen zijn. Riet verkoos tenslotte een andere plek.

Jacques de Jong

Condoleance van Holland Harmony en DABS:

Een mens van alles of niets, van uitersten. Ook, en misschien wel juist als het ging om haarzelf.

Ze ademde en leefde barbershop en de harmony die erbij hoort. Uiterlijk de kracht en gedrevenheid als het ging om de rol van dirigent, coach of jurylid. Innerlijk de machteloosheid als het ging om Riet zelf, als vriendin of als mens. Zoveel als ze gaf

aan anderen, kwam ze blijkbaar zelf tekort.

Ze vond en verloor de liefde van haar leven in de muziek. De muziek als liefde en bron van ‘*Inspiration*’, De muziek als passie, veelkleurig als het leven zelf, als de zon en de schittering van de spotlights. Muziek en emotie namen het over als woorden tekort schoten.

Maar het leven buiten, als de lichten

waren gedoofd en het doek was gevallen, werd te overdonderend. De muziek die er klonk, was niet meer haar muziek en het leven verstomde, boezemde haar een angst in die groter bleek dan zichzelf. Zoveel vragen onbeantwoord.

Op zaterdag 27 september nam ze afscheid.

Zonder publiek en zonder applaus.

Fruit Unlimited treedt uit DABS

Het Culemborgse koor Fruit Unlimited heeft DABS begin november laten weten het lidmaatschap op te zeggen. Het koor gaat op een andere basis proberen een doorstart te maken.

Enkele maanden geleden heeft Fruit Unlimited in de regio nog een promotietour gehouden voor de broodnodige uitbreiding. Als gevolg van die actie meldden zich drie kandidaten die de gratis barbershopcursus wilden volgen. Maar na de eerste les haakten ze alweer af.

Toen ook nog enkele leden opzegden, omdat zij de basis voor een koor te smal vonden, werd de stemmenverhouding zo onevenwichtig dat het bestuur besloot een extra ledenvergadering bijeen te roepen op 27 oktober. Daarin viel het besluit om uit de DABS te treden. Opmerkelijk is dat het koor enkele jaren geleden bij het eerste lustrum nog dertig leden haalde. Tijdens de korencompetitie van november 2002 eindigde Fruit Unlimited op de laatste plaats.

Fruit Unlimited in betere tijden

Secretaris Anton van de Velde: 'Wij blijven tot 1 januari 2004 zingen onder leiding van onze huidige dirigent Hanneke Reijerse, na 1 januari blijft wel een beperkte groep zingen onder de naam Fruit Unlimited, maar met een breder repertoire en een andere dirigent.' Hanneke Reijerse heeft vrijwel vanaf

het begin voor het koor gestaan, negen jaar lang. Het bestuur verwacht spoedig via de Vereniging van Koordirigenten een nieuwe dirigent te vinden. Het repertoire blijft voor een deel bestaan uit barbershop harmony, maar daarnaast willen de leden ook close harmony zingen.

Het antwoord op: hoe verder

Net dit weekend coaching met Rhiannon Hall gehad met West Side Sound en vandaag gekeken naar haar coaching met Whale City Sound (u allen bekend). Het is een verbijsterende ervaring eindelijk eens iemand tegen te komen die helemaal op mijn lijn zit, die precies dat zegt wat logisch is, wat klopt, kortom: het was even de koorhemel op aarde. Ik ben al zestien jaar koordirigent en probeer mij voortdurend te ontwikkelen en te verbeteren. Maar ik werd echt een beetje wanhopig doordat ik nergens de mensen kon vinden die mij konden vertellen wat ik nodig had, wat ik zocht. In de klassieke wereld bevalt de aanpak mij absoluut niet en daar heersen opvattingen waar ik het domweg absoluut niet mee eens ben.

Had ik in de barbershopstijl mijn ultieme koorervaring gevonden, met Rhiannon vond ik eindelijk de antwoorden op: hoe verder. Anderen merken ook op hoe het opviel dat we direct op een lijn zaten. Heerlijk! Eigenlijk weet ik het allemaal wel, maar er is net dat duwtje nodig om me in de juiste richting, juist in de richting van barber-shop te helpen. Kleine

door
Paul Delcour

eye-openers, stijlkenmerken, interpretatie en choreo-aanwijzingen.

We hebben twee songs meteen helemaal op hun kop gezet, en daarmee twee choreo's helemaal overboord gegooid op een manier dat ik (schaamtevol) dacht: waarom ben ik daar zelf niet op gekomen? Huiswerk? Alle songs nog eens heel goed op interpretatie doornemen.

Eén ding wat me nog het meeste heeft getroffen aan Barbershop: het gevoel van een familie te zijn. Dat was ik niet gewend binnen de korenwereld, dus ik keek daar eerlijk gezegd een beetje sceptisch tegenaan. Maar na meerdere evenementen waarop ik allerlei barbershoppers ontmoette en leerde kennen, kan ik inderdaad beamen: wat een warmte, wat een oprechte belangstelling voor elkaar. Ik heb bijvoorbeeld Riet Kosterman niet ontmoet, ik wist natuurlijk inmiddels wel wie zij was, maar verder zijn we

nooit gekomen. Toch móést ik gewoon naar haar uitvaart.

Ik heb absoluut iemand gemist... Barbershoppers, ik geniet zoals ik nog nooit van koorzang genoten heb en dat zegt heel wat, want ik heb toch vele fantastische momenten en hoogtepunten meegemaakt met mijn (andere) koren. Toch is de ervaring met barbershop niet te verslaan, niet te overtreffen. Barbershop is voor mij (tot nu toe) het ultieme koorzingen: één geheel willen zijn, als één te klinken, de tekst zo expressief mogelijk overbrengen, de song met je hele ziel en zaligheid uitdragen, het beste uit jezelf willen halen op een heel prettige manier, namelijk barbershop zingend. En voor mij zeer opvallend: er is geen haat en nijd gevoel over en weer. Dat zal misschien niet iedereen bevestigen, maar binnen de klassieke wereld zijn zangers bijzonder snel op hun stembandjes getrapt. Dat moet ik hier nog meemaken.

Eén wens heb ik nog: een heerlijk mannenbarbershopkoor. Het is toch barbershop anders dan met vrouwen. Dat bronstige geluid dat alleen al ontstaat tijdens de spread: oef! wat een genot.

Derde internationale barbershopfestival overspoelt Den Bosch

Het Bossche funfestival eind september was zonder twijfel het hoogtepunt van

het afgelopen jaar. Een terugblik waard, een impressie in tekst en foto's.

Tekst Paul Fikkers

Foto's Jacques de Jong

Heart of Holland Chorus

Sir Hugo's Worthy Singers

Zinderende Zang in Duketown

Bijna duizend zangers en zangeressen verdeeld over 38 koren en kwartetten met de meest fantastische namen. Wat dacht je van de *Sir Hugo's Worthy Singers* uit Heerhugowaard. *Zoo'n Sound* uit de Emmense dierentuin. Of het kampioenskoor *Whale City Sound* uit Zaandam. En *The Singing Pearls* zegt genoeg over die charmante pareltjes uit Oisterwijk. Een weekend lang *Duketown aan de Mississippi*. Geen muzikale begeleiding maar helemaal a capella. Zaterdagmiddag alle duizend samen als één koor op het Kerkpleintje in 's-Hertogenbosch. Het hoogtepunt van een weekend Barbershop zingen. Met toen heel even 15 zenuwachtige dirigenten. Is ook niet niks om bij toerbeurt in plaats van veertig man opeens duizend man te moeten dirigeren. Hoe

noem je dat? Koudwatervrees? (Kerk-)pleinvrees?

Grinnikt Vico van der Voort, de dirigent van de Duketown Barbershopsingers, die als leider van de organiserende club het spits af moest bijten: 'Noem het maar gewoon hoogtevrees. Normaal sta je voor je eigen club van dertig man. Nu sta je opeens op een kathedraal met duizend barbershoppers aan je voeten. Nog nooit mee geoefend. Nooit mee gezongen. Natuurlijk zijn de vijftien nummers die daar gezongen werden, bijna standaard in het repertoire van elke barbershopper. Maar ieder koor geeft toch altijd z'n eigen interpretatie.

En probeer jij dan maar die dertig of veertig verschillende interpretaties zonder oefenen als één concert naar buiten te krijgen.'

Spetterend vuurwerk

En dat is gelukt. Wat een sfeer. Wat een sound. Wat een stemming. Het publiek zong massaal mee. Met natuurlijk Zoete lieve Gerritje, maar ook met de *Beatlessong Yesterday*. Goed idee om die tekst in het programmaboekje op te nemen! Opeens werd het koor met publiek bijna twee keer zo groot. En werd het echt *massed singing*.

Een weekend van uitersten. Romantisch kabbelende bootjes met barbershopzang op de Dieze. Spetterend vocaal vuurwerk tijdens de *afterglow* in de Korte Putstraat. Diep Ierse klanken vanaf de pontons in de Korenburg.

vervolg op pagina 10 en 11

The Swinging Woodnotes

The Kentones

vervolg van pagina 9

In het ene kroegje werd in een hoekje een traantje weggepinkt bij *That's what friends are for*. Een deur verderop werd swingend de *Basin Street Blues* beleefd. Terwijl op de Parade bij de bushalte *Jij stond op de tram te wachten, ik zag je in de verte staan* menig 45-plusser deed stilstaan om verder te luisteren naar *Weet je nog wel, die avond in de regen*. Het deed een luisterende Amsterdammer roepen: "Gaaf deuntje man, maar op die trèm ken je lang wachten hiero!"

En dan de Engelse *Kentones* met dirigent Colin Couves tijdens hun concert in de Nederlands hervormde kerk. Wat een geluid. Wat een stijl. Wat een klasse.

Barbershopcursus

"Dit is in Nederland nog nooit eerder vertoond" beaamt een lichtelijk trotse Theo van Heijningen de voorzitter van onze Bossche *Duketown Barbershop*

Amstel River Singers

Singers. Het koor dat dit monsterfestival nu voor de derde keer organi-

seerde. 'Dat het tot zo'n groots festijn zou uitgroeien, hadden we stiekem hartstikke vaak gedroomd, maar niet echt hardop durven zeggen. Er zijn zaterdag tijdens het optreden spontaan zelfs een aantal mensen zich bij ons komen aanmelden. We gaan er een kennismakingsbijeenkomst en barbershopcursus voor organiseren. Want, laten we wel wezen, als je Zoete Lieve Gerritje niet kunt zingen wordt het hier in Den Bosch natuurlijk nooit wat met je. En nu dit festival zijn bestaansrecht wel heeft bewezen, is onze hoofdorganisator Jan Moors al bezig met de eerste contacten voor festival nummer vier. Over twee jaar *We'll meet again, do know where, do know when*, misschien in het voorjaar van 2005.

Paul Fikkers

Ring River Singers

Gastgezinnen voor The Ambassadors

Op uitnodiging van de Duitse barbershop organisatie komt het Amerikaanse topkoor The Ambassadors of Harmony in maart 2004 naar Europa. Het koor is de spectaculaire hoofdgast tijdens de BinG! Conventie in Dortmund van 5 tot en met 7 maart. The Ambassadors of Harmony telt circa 150 leden. Ze brengen al jaren barbershop harmony van een bijna onnavolgbaar niveau, enthousiasme en fanatisme. Er komen negentig zangers, maar met aanhang wordt hun aantal toch weer honderdvijftig.

Na Dortmund zou de groep rechtstreeks doorreizen naar Zweden, maar dankzij de alerte tussenkomst van DABS is het koor breid gevonden in Nederland een eenmalig concert te geven. Dit is de kans om een van onze grote voorbeelden in levende lijve te kunnen zien, te horen en ... in huis te krijgen! De Amerikanen willen namelijk graag ondergebracht worden bij Nederlandse gastgezinnen. Natuurlijk uit kostenoverwegingen, maar vooral ook voor het leggen van contacten als

basis voor leuke en langdurige vriendschappen.

DABS zoekt daarom barbershoppers in de Randstad die zich willen opgeven als gastgezin. Het gaat om 8, 9 (en misschien ook 10) maart 2004. Je koorcontactpersoon kan je er alles over vertellen en bij Herman Feitsma (h.feitsma@tiscali.nl) kan je je aanmelden als gastgezin. En natuurlijk krijg je per Amerikaanse gast een gratis kaart voor het concert!

Grand Central Chorus in Ede: 'Fantastisch!'

De huidige kampioen van BABS, The Grand Central Chorus, en zijn zusterkoor, GEM Connection van LABBS, beide uit Long Eaton, vlakbij Nottingham, brachten eind september een bezoek aan Ede ter gelegenheid van de viering het twintigjarig jubileum van hun vrienden The Midland Harmonizers en The Midland Sound. En het was fantastisch!

De Jubileumshow 'Souvenirs', de belangrijkste reden voor ons bezoek, werd gehouden in het theater Cultura in Ede. Van de repetities 's middags tot aan de afterglow, 's avonds heel laat: de vriendschap, kameraadschap, harmonie en organisatie van het hele gebeuren waren uitmuntend. Alle optredens waren briljant! We hopen dat de bijdrage van Grand Central zo goed was als we wilden zijn; we hadden echt plezier in de show. De pogingen van onze presentator Ron om Nederlands te spreken, veroorzaakten luid gejuich en applaus en het publiek leek heel tevreden over de hele show. Zondag gingen onze twee koren met een aantal gastgezinnen naar het Nationaal Openluchtmuseum in Arnhem. Iedereen was onder de indruk van de vele verschillende gebouwen en exposities die de Nederlandse historie en cultuur zo mooi lieten zien. En

Oranna Speicher, voorzitter Gem Connection; Rini van der Linde, voorzitter The Midland Harmonizers 'Sound'; Frans Castelij, regelneef en Derek Dodman, voorzitter Grand Central Chorus.

natuurlijk konden we er ook datgene doen dat we het allerliefste doen: we zongen voor de andere museumbezoekers die zaten te lunchen in het restaurant. Dat werd zeer gewaardeerd – er is toch ook geen beter gratis entertainment dan barbershop?

Het laatste deel van het weekend was een groots afscheidsfeest op zondagavond. De tafels met voornamelijk zelf klaargemaakt eten waren afgeladen. Onze gastheren en -vrouwen hadden van alles meegebracht en ook de Nederlandse specialiteit: haring!

Er werd gedanst op muziek van een heel goede band, Friends of Swing, er was een prima loterij (een van onze mannen won zelfs drie prijzen!) en een ontzettend grappige klompdans van een aantal dames van The Midland Sound.

Wat een weekend!

We willen allemaal nog een keer The Midland Harmonizers 'Sound feliciteren met het feit dat ze al twintig jaar in harmonie bij elkaar zijn en wensen de vereniging nog vele goede jaren toe.

Peter Tovey, Publicity Officer, The Grand Central Chorus

Kopij DABS tunes

De volgende DABS-tunes verschijnt eind maart. Kopij graag vóór 1 maart bij de redactie. Aanleveren bij voorkeur per e-mail. De daarna volgende nummers verschijnen eind juni, september en december 2004.

Redactie-adres

Houtmarkt 53

2011 AL Haarlem

023 5334752

e-mail: joebarbershop@hetnet.nl

Agenda

5 tm 7 maart 2004

BING! conventie

Konzerthaus, Dortmund

9 maart 20 uur

Concert Ambassadors of Harmony

Stadsgehoorzaal, Leiden

Toegangsprijs € 20,-

18, 19 en 20 maart

**Conventie Sweet Adelines
Netherlands Region**

De Heerlijkheid, Ermelo

Speciale gast is het Amerikaanse kampioenskwartet Rumors.

17 april

**Jaarconcert Vereniging Barbershop
Singing Heerhugowaard**

Daar treden o.a. op Sir Hugo's Worthy Barbershop Singers en vrouwenkoor Sir Hugo's Barber Ladies.

28 tm 31 mei

BABS conventie

Harrogate, Engeland

27 juni tm 3 juli

SPEBSQSA conventie

Louisville, Kentucky, USA

25 september

**Lustrumconcert vrouwenkoor Dutch
Pride**

Fulco theater, IJsselstein

26 september tm 4 oktober

IABS conventie

Dublin, Ierland

29, 30 en 31 oktober

DABS conventie

De eerste drie geplaatste koren en kwartetten kwalificeren zich voor deelname aan de Europese conventie in 2005.

3, 4 en 5 juni 2005

**Europese Mannen Barbershop
Conventie**

Nederlands Congrescentrum, Den Haag

Nieuw kwartet I Skriem 4

Als aspirant-lid heeft zich bij DABS aangemeld het kwartet I Skriem 4 uit Warga, Friesland. Het kwartet is voortgekomen uit het koor The Frisian Harmonizers. De leden zijn: lead Pieter Hoekstra, tenor Lenhard van Ballegooijen, bass Johan Hoffer en baritone Hennie Keijzer.